

DE EENDENKOOI

Hoe een kooiker een eend vangt

WERKBOEK EENDENKOOI WARMOND

De eendenkooi

Een eendenkooi is een plas water met een natuurgebied eromheen. De bedoeling van een eendenkooi is om wilde eenden te vangen. Vroeger werden de eenden gevangen om op te eten, zoals er nu kip wordt gegeten. Nu worden de eenden vooral gevangen om ze te onderzoeken en te ringen. Die eenden worden dan weer vrij gelaten.

De kooiker

Als kooiker kun je met je eendenkooi behoorlijk druk zijn. Er is altijd werk en je bent nooit klaar. Je moet er bij al het werk voor zorgen dat de eenden niet verstoord worden, want dan vliegen ze weg. De kooiker moet dus snoeien met de hand, want een motorzaag maakt veel te veel herrie. Alleen als het

heel hard stormt, dan kan hij de motorzaag gebruiken. Het lawaai van de zaag komt dan niet boven de storm uit. De kooiker moet er ook voor zorgen dat de eenden hem niet kunnen zien. Als hij een klusje vlak bij de eenden moet doen, dan moet hij wachten tot het donker is, of tot er een dichte mist komt opzetten.

De vangtechniek

Op vier of meer hoeken van de plas zijn vangpijpen gemaakt. Dat zijn steeds smaller wordende slootjes met een net eroverheen. Een soort trechters waar de eenden in gelokt kunnen worden. Opzij van de vangpijp, staan rietschermen. Die staan zo dat de eenden in de pijp, de kooiker vanaf de plas niet kunnen zien. Maar, als ze eenmaal in de pijp zijn en achterom kijken, dan zien ze de kooiker wel. Ze durven dan niet meer terug. De kooiker werkt samen met een hondje; het kooikerhondje. Het is de taak van het kleine hondje om de eenden de pijp in te lokken. Het hondje heeft geleerd om zich steeds tussen de schermen door aan de eenden te laten zien. De eenden zijn heel nieuwsgierig en komen steeds een stukje verder de pijp ingezwommen. Aan het eind

van de vangpijp, zit een vanghokje met een klapdeurtje, waar de eenden in gevangen worden.

Staleenden en wilde eenden

Op de plas zijn verschillende soorten eenden. De kooiker vangt alleen de wilde eenden. Er zijn ook staleenden. Die worden ook wel voer-eenden genoemd. Dat zijn half-tamme eenden. Zij blijven het hele jaar op de plas en worden door de kooiker gevoerd. Hij voert de eenden aan het begin van de vangpijp, zodat de eenden niet bang zijn om de pijp in te zwemmen. Als er genoeg wilde eenden op de plas zijn gaat de kooiker vangen. Hij lokt zijn staleenden de pijp in. De wilde eenden zien dat de staleenden niet bang zijn, én lekkere hapjes hebben. Zij volgen de staleenden de pijp in. En wat er dan met ze gebeurt, heb je al kunnen lezen.

Een heel jaar werk

De eenden worden alleen in de herfst en winter gevangen. Na het vangseizoen zorgt de kooiker ervoor dat er veel broedkorven zijn, waar eenden graag hun nest in maken. Tijdens het broedseizoen laat de kooiker de eenden met rust. Als de eenden eenmaal hun eieren gelegd hebben en stevig zitten te broeden, gaat de kooiker allerlei klussen doen. Er moet veel gebeuren in de eendenkooi: reparaties, gras maaien, bomen snoeien en slootjes uitbaggeren. Kortom: genoeg te doen!

De vragen bij 'De kooiker in de eendenkooi'

(Lees de vraag goed, zoek in de tekst en kies het beste antwoord)

1. Deze tekst is

- a. een verhaalttekst
- b. een weettekst

2. Wat is een eendenkooi?

- a. een hokje om een eend in te vangen
- b. een eendenvanggebied
- c. een plas water
- d. een vangpijp

3. Waarom moet de kooiker met een handzaag snoeien?

- a. Een motorzaag is te gevaarlijk
- b. Als het stormt maakt hij teveel lawaai
- c. Een motorzaag maakt teveel lawaai
- d. Dat is beter voor het milieu

4. Wat moet het hondje doen?

- a. de eenden de pijp in lokken
- b. de eenden opjagen
- c. de eenden vangen
- d. niets

5. Wat zijn staleenden?

- a. eenden die slapen in een stal
- b. eenden die wilde eenden wegjagen
- c. een special soort eenden
- d. half-tamme eenden die het hele jaar op de plas blijven

6. Wat doet de kooiker als hij geen eenden vangt?

- a. dan heeft hij vakantie en kan hij uitrusten
- b. heel veel klussen in de eendenkooi
- c. broedkorven plaatsen
- d. eendeneieren rapen

7. Waarom worden de eenden gevangen?

8. Teken een plattegrond van een eendenkooi.

(je kunt de achterkant van dit papier gebruiken)

Uitdrukkingen & Gezegden

1. 'De pijp uitgaan'

De eenden die de vangpijp ingelokt zijn, worden door de kooiker gevangen en gedood: ze gaan de pijp uit.

2. 'Het hoekje omgaan'

De eenden passeren de knik in de vangpijp, waarna de eend zijn lot niet meer kan ontgaan.

3. 'Een kijkje achter de schermen nemen'

In een eendenkooi kijkt de kooiker achter de schermen om te zien of er al eenden binnen zijn op de plas. Hij kan op deze manier de eenden bespieden, in de gaten houden

4. 'Achter de schermen werken'

De kooiker werkt (stil) achter de schermen: de eenden kunnen de kooiker niet zien. Je werk doen zonder er ruchtbaarheid aan te geven.

5. 'Paadje schoonhouden'

Zorgen dat alles netjes blijft. In een eendenkooi moeten de paadjes schoon blijven. Anders worden de eenden opgeschrikt door bijvoorbeeld een krakend takje.

6. 'Een vreemde eend in de bijt'

Een vreemde in een kring van bekenden (een bijt is in opening in het ijs).

7. 'Iemand kortwieken'

Om te vermijden dat eenden zouden wegvliegen, knipt men het laatste gedeelte van hun vleugels af. De figuurlijke betekenis is dan ook 'de mogelijkheden van iemand beperken'.

8. 'Hij valt in het eendenbier'

Hij valt in het water.

9. 'Woorden, dat is niets, de éénden leggen de eieren'

Praatjes vullen geen gaatjes, het komt op de daden aan. Dit is een woordspeling: 'woord'= woerd = mannetjeseend (en 'eend'= vrouwtjeseend)

Opdracht 1

Vul één woord in achter elke zin. Kies uit de volgende woorden:

afgericht – tam – uit – nieuwsgierig – rustig - uur

De eerste letters vormen weer een woord

-wilde eenden zijn

-een kooikerhond is goed

-lokeenden zijn

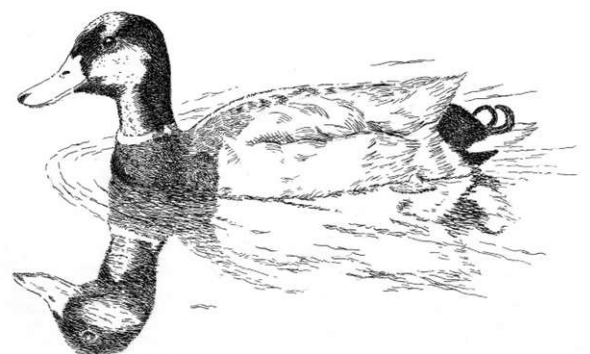
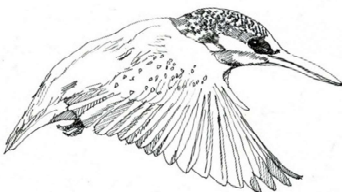
-op de kooiplas rusten veel watervogels

-het vangen van eenden is geduldwerk, het duurt soms wel een

-in het bos rond de kooiplas is het

Welk woord vormen de eerste letters van de 6 antwoorden?

.....

EENDENKOOI –WERKBLAD

Opdracht 2

Tien vragen:

1. In welke tijd van het jaar zijn er de meeste eenden op de kooiplas?

.....

2. Waarom komen er zoveel eenden naar de kooiplas?

.....

3. Noem een paar soorten vogels die de eendenkooi als broedgebied gebruiken:

.....

4. Waarom krijgt een eend zoveel kuikens?

.....

5. Waarom zijn de kooikers begonnen met het vangen van eenden?

.....

6. Wat bedoelt de kooiker met zijn 'stal'?

.....

7. Hoe komt het dat de kooiker nooit zijn eigen lokeenden vangt?

.....

8. Waarom worden vogelringen van aluminium of roestvrijstaal gemaakt?

.....

9. Wat doet een kooiker nog meer, naast het voeren en vangen van eenden?

.....

10. Hoe ziet een ras-kooikerhondje er uit?

.....

Teken er één en schrijf de kleuren er bij.

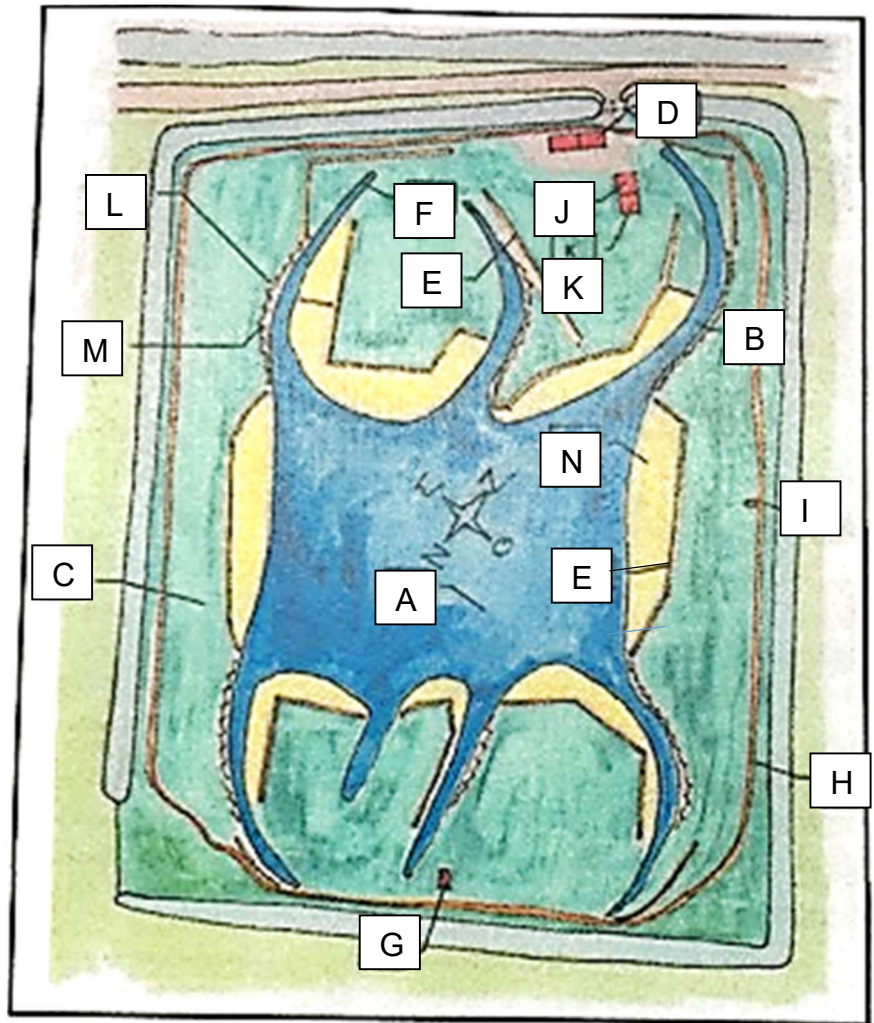
EENDENKOOI –WERKBLAD

Opdracht 3

Je hebt een rondleiding in de eendenkooi gehad. Je hebt er van alles gezien.

Weet je nog waar je het gezien hebt? Op de tekening staan letters die iets betekenen. Schrijf vóór elk woord de juiste letter.

- kooihuisje
- kooipad
- satting
- kooiplas
- kniescherm
- blindscherm
- vangpijp
- kooibos
- kortscherm
- varkensschuur
- scherpe eind
- broedkorvenschuur
- stenen schuur
- pomphuisje

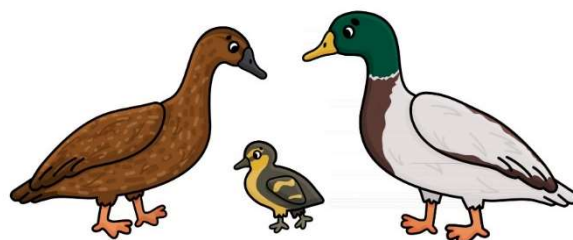
EENDENKOOI –WERKBLAD

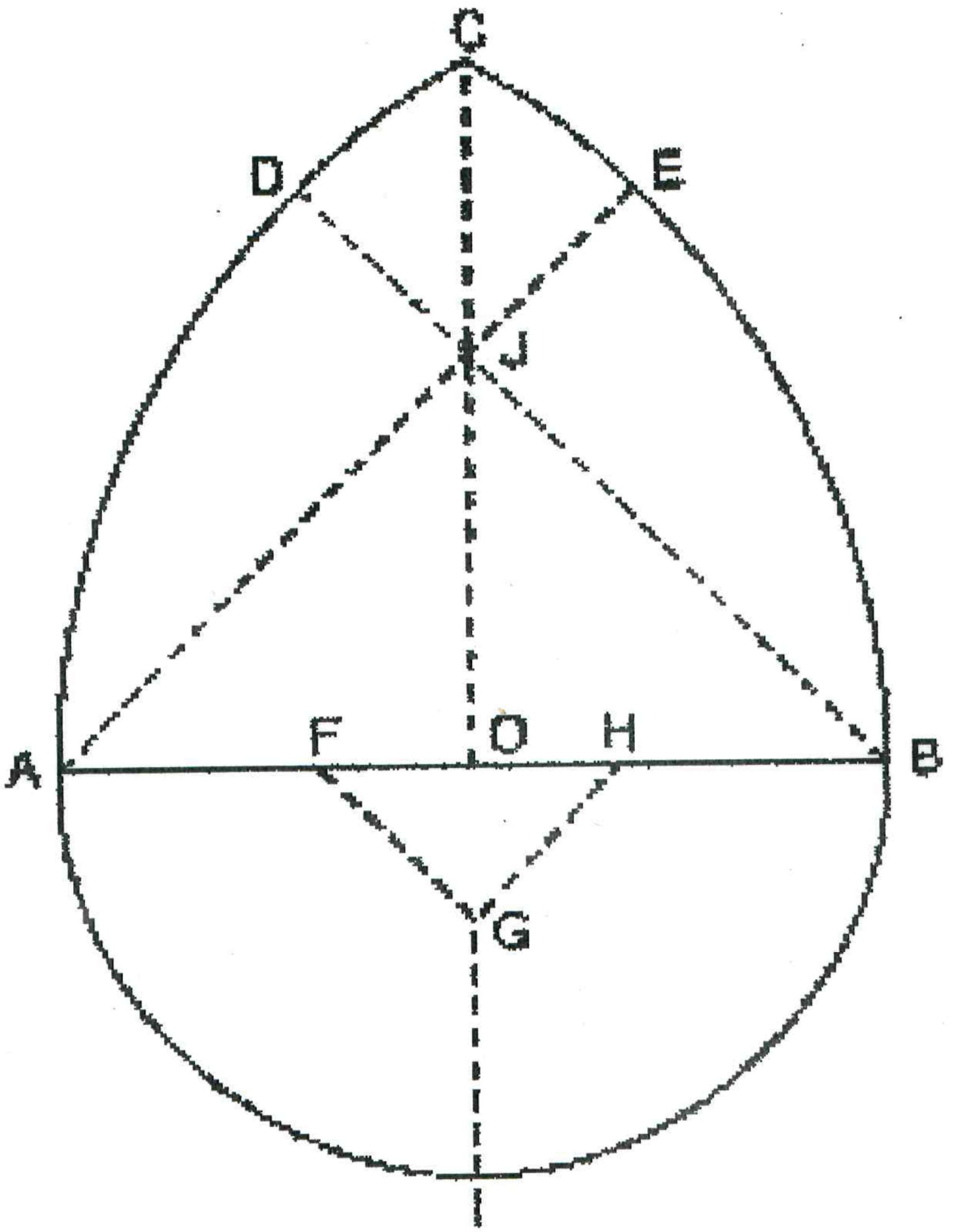
Opdracht 4

Schrijf achter elk woord waarom dat bij de eendenkooi hoort. Waarvoor is het nodig?

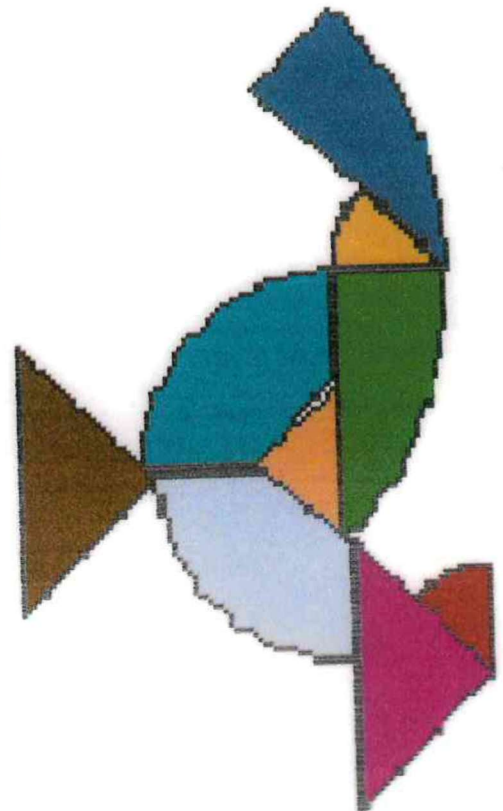
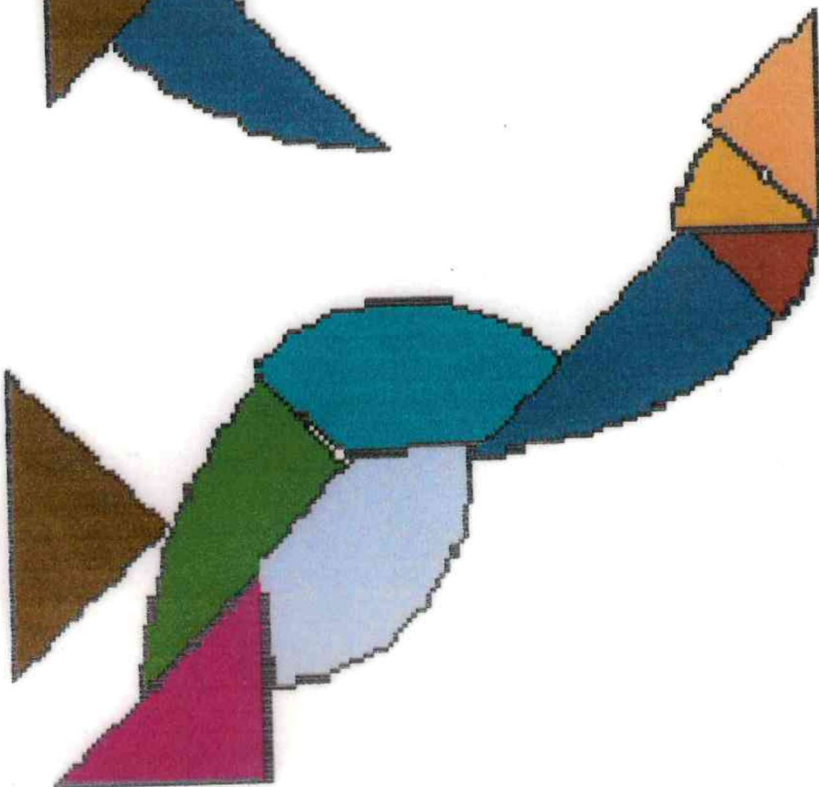
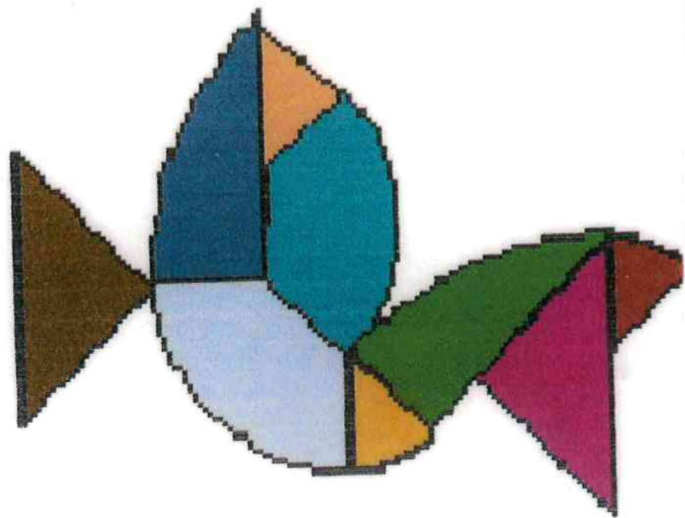
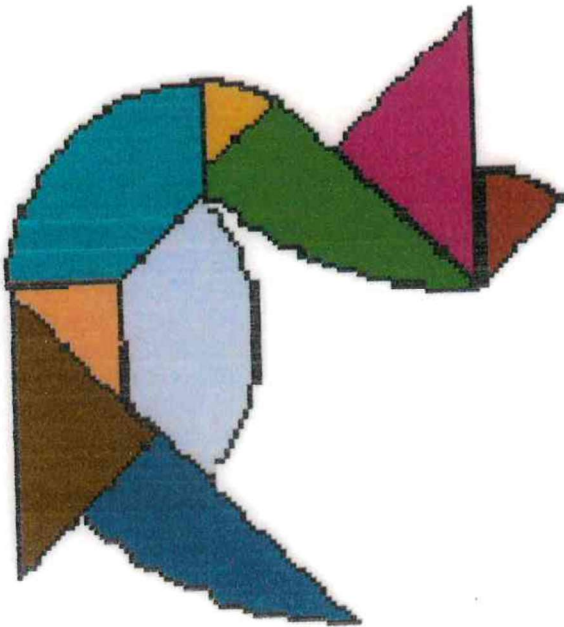
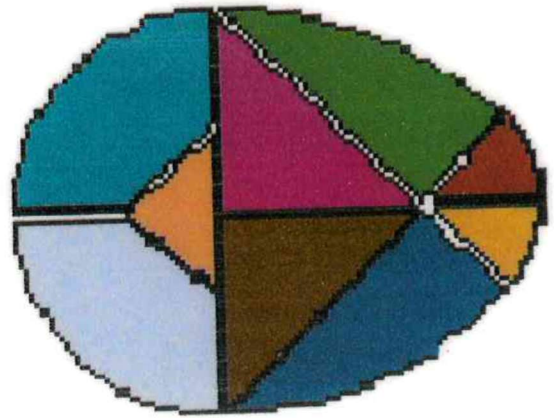
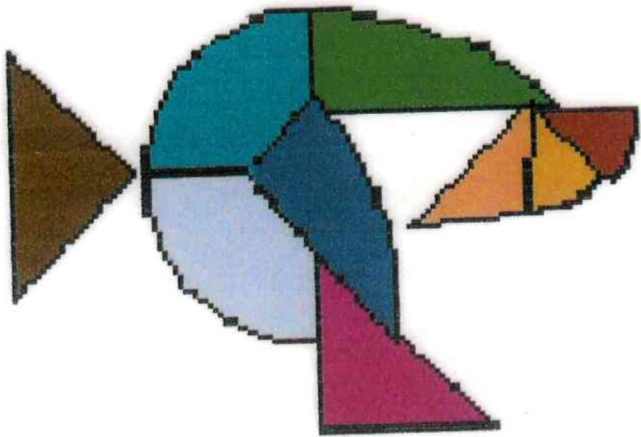
kooihuisje	
kooipad	
sating	
kooiplas	
kniescherm	
blindscherm	
vangpijp	
kooibos	
kortscherm	
varkensschuur	
scherpe eind	
broedkorvenschuur	
stenen schuur	
pomphuisje	

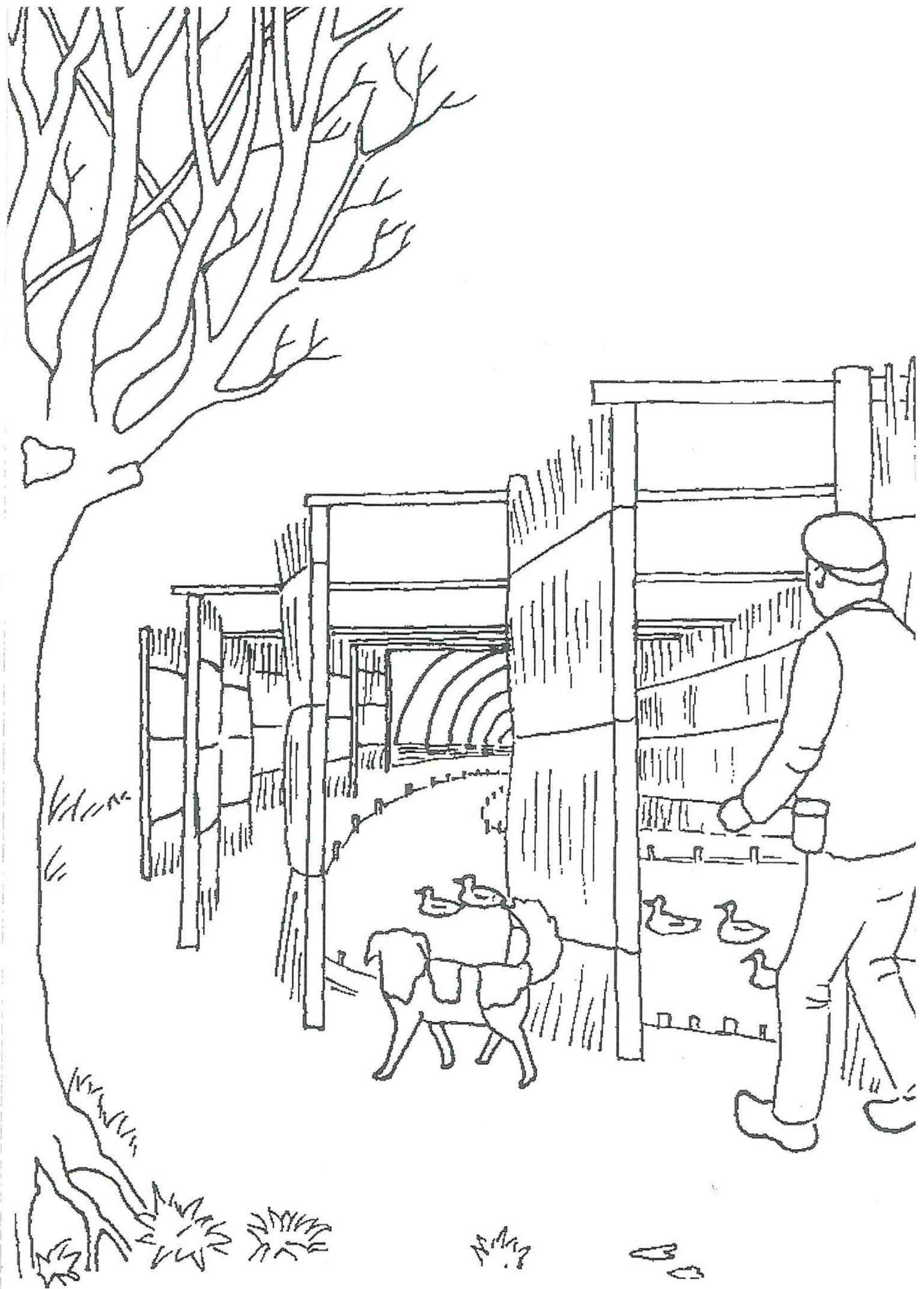

DE FEENDENKOOI

